

Inhoudsopgave

Woord Vooraf

Inhoudsopgave	1
1 Wat is wetenschapsfilosofie?	5
1.1 Filosofie.....	5
1.2 Analytische filosofie	7
Voorbeelden van vragen uit de analytische filosofie	8
1.3 Analytische wetenschapsfilosofie	10
1.4 Het logisch empirisme.....	10
1.5 Onderdelen van de hedendaagse wetenschapsfilosofie	14
1.6 De spanning tussen normatieve en descriptieve elementen	16
1.7 Inhoud van het boek en alternatieve benaderingen.....	17
1.8 Het belang van wetenschapsfilosofie.....	18
2 De structuur van wetenschappelijke theorieën	21
2.1 Wiskundige logica	21
Syntax en formele theorieën	22
Semantiek.....	27
2.2 De syntactische opvatting	31
De taal van wetenschappelijke theorieën.....	31
Theoretische axioma's	32
Correspondentieregels	32
Voorbeeld: de Newtoniaanse mechanica.....	34
Kritiek op de syntactische opvatting.....	35
2.3 De semantische opvatting.....	40
Wetenschappelijke theorieën en modellen.....	40
Structuur van modellen	41

Wetten, modellen en voorspellingen.....	43
Determinisme en voorspelbaarheid	44
Vergelijking van semantische en syntactische opvatting	46
2.4 De paradigmatische opvatting	48
3 Confirmatietheorie	51
3.1 Inductieve logica's.....	53
3.2 De hypothetisch-deductieve methode	54
3.3 Positieve instantie confirmatie.....	57
3.4 Goodmans pathologische predikaten	60
3.5 Bootstrap-confirmatie	61
3.6 Bayesiaanse confirmatietheorie.....	66
3.7 De rechtvaardiging van de Bayesiaanse theorie.....	75
3.8 De Afleiding naar de Beste Verklaring.....	80
4 Empirisme en realisme	83
4.1 Het observeerbare en het niet-observeerbare.....	83
4.2 Reductieve eliminatie van het niet-observationale.....	86
4.3 Realisme	87
Realisme en de semantische opvatting	87
Argumenten vóór het realisme	88
Kritiek op de argumenten vóór het realisme	93
Structureel realisme	101
4.4 Constructief empirisme	102
De finaliteit van de wetenschappen.....	102
Minachting voor metafysica.....	103
Een nieuwe opvatting van rationaliteit.....	104
Kritische opmerkingen	105
4.5 Fundamentele en fenomenologische wetten	108
4.6 Entiteiten-realisme en experimentele manipuleerbaarheid	110
Experimentele manipuleerbaarheid	110
Anti-realisme in de astronomie.....	112
4.7 De natuurlijke ontologische houding	114
4.8 Samengevat	116
5 Wetten, verklaringen en causaliteit	117
5.1 Inleiding	117
5.2 Wetten	118
Soorten wetten.....	118

	Sandra Mitchells pragmatische benadering	119
	Woodwards alternatief	121
	Slotopmerkingen.....	123
5.3	Hempel over wetenschappelijke verklaringen	123
	Inleiding.....	123
	DN-verklaringen	124
	IS-verklaringen.....	125
5.4	Problemen voor Hempels modellen.....	127
	Accidentele generalisaties	127
	Irrelevante premissen	127
	Asymmetrie	128
	Vooruitblik	129
5.5	Oorzaken zonder afleidingen.....	130
	Wat is een causaal proces?	130
	Causale interacties	132
	Etiologische verklaringen	133
	Waarom zijn verklaringen geen argumenten?	135
	Varianten.....	135
5.6	Unificatie	135
	Unificatie	136
	Kitcher over verklaringen	139
	Problemen voor Kitcher.....	141
	Pluralisme.....	141
5.7	Causaliteit.....	142
	Inleiding	142
	De regulariteitstheorie van John Mackie	142
	De probabilistische theorie van Ronald Giere	144
	De verhouding tussen de theorieën	145
6	Evolutie van wetenschappelijke praktijken	147
6.1	Wetenschapsfilosofie en de geschiedenis van de wetenschappen	147
6.2	Hypothesen, theorieën en weerleggingen.....	149
	Het epistemologisch fundamentalisme van het logisch empirisme	149
	Het kritisch falsifikationisme	151
	Kritische kanttekeningen bij het falsifikationisme	161
6.3	Paradigma's en wetenschappelijke revoluties	165
	Paradigma's en normale wetenschap.....	166
	Pre-paradigmatische wetenschappen	170
	Crisis en wetenschappelijke revoluties	171

	Wetenschappelijke evolutie: vooruitgang en rationaliteit.....	179
6.4	Pluralisme in de wetenschappelijke praktijk	182
	Gesofisticeerd falsificationisme	182
	Feyerabends nuancering van het model van Kuhn	190
6.5	De gelaagde structuur van de natuurkunde volgens Peter Galison	194
	De impasse van het Kuhniaanse gedachtengoed.....	194
	De historische dimensie van experimenten.....	197
	De beeldtraditie en de electronische traditie	199
	Verwerping van de these van blokperiodisering	206
	De ruilzone	210
	Afsluitende opmerkingen	214
	Bibliografie	219
	Index	231